

Uddrag af revisionsprotokollat for
årsrapport 2024 af 8. april 2025
Københavns Universitet (KU)

Executive summary

Konklusion

Vi har afsluttet vores revision af det af ledelsen aflagte årsregnskab for 2024. Hvis ledelsen godkender årsrapporten i den foreliggende form, vil vi forsyne årsregnskabet med en revisionspåtegning uden modifikationer, fremhævelser eller andre rapporteringsforpligtelser. Vi har derudover gennemlæst ledelsesberetningen, hoved- og nøgletal og målrapporteringen, herefter benævnt ledelsesberetningen, for at påse, at informationerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og de informationer, som vi i øvrigt er blevet bekendt med i forbindelse med vores revision.

Vi vil afgive en særskilt udtalelse om, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet.

Vi har til højre og på de kommende sider anført de væsentligste overvejelser og observationer fra vores revision.

Overordnede interne kontroller

De statslige retningslinjer for god finansiell kontrol går i retning af øget dokumentation for de foretagne risikovurderinger. Vi har i forbindelse med revisionen konstateret, at KU i lighed med sidste år ikke har et dokumenteret overblik over iboende risici og interne kontroller i de finansielle processer udarbejdet efter Økonomitrylsens vejledning om finansiell kontrol.

KU har i starten af 2024 iværksat planlægningsarbejdet for at imødegå observationen og KU's nyetableret tilsynsenhed følger op på forholdet i løbet af 2025. Revisionen har ikke givet anledning til væsentlige eller kritiske bemærkninger.

Regnskabsinstruks

Det er vores vurdering, at den opdaterede regnskabsinstruks pr. december 2024 følger principperne i de af Økonomitrylsens fastsatte retningslinjer. KU planlægger en større opdatering af regnskabsinstruksen i forbindelse med idriftsættelsen af den nye organisering af de administrative funktioner i 2025.

Forvaltningsrevision og juridisk-kritisk revision

Formålet med forvaltningsrevisionen er at vurdere med høj grad af sikkerhed, om de undersøgte systemer, processer eller dispositioner understøtter skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af de områder, der er omfattet af regnskabet. Formålet med den juridisk-kritiske revision er at opnå høj grad af sikkerhed for, at der ikke er væsentlige og uopdagede lovovertrædelser eller regelbrud. For revisionen 2024 er følgende plantemaer udvalgt:

SOR 6 – Juridisk-kritisk revision:

- Løn- og ansættelsesmæssige dispositioner
- Gennemførelse af salg (Indtægtsdækket virksomhed)
- Gennemførelse af indkøb

SOR 7 – Forvaltningsrevision:

- Aktivitets- og ressourcestyring
- Mål- og resultatstyring
- Styring af offentlige indkøb

Revisionen har ikke givet anledning til kritiske bemærkninger.

Ikke-korrigerede fejl i årsregnskabet (side 865)

Den listede ikke-korrigerede fejl giver ikke anledning til at modificere konklusionen i vores revisionspåtegning

Vi har kendskab til følgende fejl i årsrapporten, som ikke er rettet i forbindelse med revisionen. Fejlen er identificeret af KU.

KU har hensat en forpligtelse til estimeret tilbagebetaling af for meget opkrævet lejeindtægt vedr. fremlejede bygninger på 20,4 mio.kr. i regnskabet for 2024, mens det faktiske skøn er opgjort til 2,1 mio.kr. Det betyder, at følgende regnskabsposter er påvirket: Øvrige driftsomkostninger, hensatte forpligtelser og egenkapitalen.

T.kr.	Resultatopgørelse		Balance		
	Indtægter	Omkostninger	Aktiver	Passiver	Egenkapital
Fejl i hensættelse vedrørende fremleje		(18.300)		18.300	(18.300)

(-)=kredit +=debet

Den ovenfor listede ikke-korrigerede fejl giver ikke anledning til at modificere konklusionen i vores revisionspåtegning.

Kapitalberedskab (side 861-862)

Vi har sammenholdt KU's likvide beholdninger på 4.149 mio.kr., med den fastsatte målsætning i KU's finansielle politik på 700 mio.kr. KU har dermed opfyldt målsætningen.

KU's likviditet er positivt påvirket af blandt andet forudbetalte bundne tilskud. Vi har derfor sammenholdt udviklingen i likviditeten korrigeret for effekten af forudbetalte bundne tilskud m.v. i den følgende tabel.

Tabellen viser, at en stigende andel af KU's likviditet, kan henføres til forudbetalte bundne tilskud. Dertil skal lægges at KU jf. afsnit 4.4.3 har væsentlige udskudte huslejebetalinger som, alt andet lige, forfalder til betaling såfremt voldgiftssager vedrørende NBB og MT ikke falder ud til fordel for KU. Det udskudte beløb udgør 338 mio.kr. ultimo 2024, stigende til forventet 488 mio.kr. ved udgangen af 2025. Forholdet er beskrevet yderligere i afsnit 4.4.3

KU budgetterer med et forventet underskud på 380,9 mio.kr. i 2025. KU har i budgettet for 2025 ligeledes budgetteret med faldende likviditet i perioden frem mod 2028.

mio.kr.	2025 (Budget)	2024	2023
Likvide beholdninger	1.140	1.824	1.896
Værdipapirer	2.291	2.325	2.160
Forbedret likviditet primo 2025 ift. budget	266	-	-
Samlet likviditet (sum)	3.697	4.149	4.056
Tilgodehavender hos projektsamarbejdspartnere		584	629
Forudbetalte ekstraordinære tilskud		(16)	(31)
Forudbetalte bundne tilskud		(3.901)	(3.654)
Forudbetalt finanslovstilskud		(532)	(512)
Fri likviditet		284	488

Likviditeten ved starten af 2025 er 266 mio.kr bedre end forudsat ved udarbejdelsen af budget 2025, hvilket alt andet lige må forventes at forbedre den samlede likviditet ved udgangen af 2025. Likviditeten vil dog være lavere 31.12.2025 end ved udgangen af 2024, hvis budgettet realiseres i henhold til budgetforudsætningerne. For så vidt angår kolonnen 2025 (budget) har vi alene vist den forventede samlede likviditet, da forudbetalinger ikke er opgjort.

Vi er blevet oplyst, at KU er i proces med at udarbejde og præsentere et nyt koncept/paradigme for likviditetsstyring frem mod budgetlægning for 2026. Konceptet vil blandt andet tage stilling til hvilke elementer der kan indgå i KU´s likviditetsberedskab. jf. Strategi for finansiell risikostyring. Konceptet vil blive fremlagt for bestyrelsen.

Vi har desuden fået oplyst at den likviditetsmæssige udvikling vil få forøget fokus i måneds- , Ø-rapporteringer og prognoser.

Vi følger op på ovenstående i forbindelse med vores revision for 2025.

Bygningsdrift og voldgiftssager – 1 (side 863)

Det er vores vurdering, at administrationen af bygningsområdet er betryggende og med stor fokus på kontrol af aftaler med BYGST

Status på voldgiftssager fra tidligere år

De igangværende sager pr. 31. december 2024 er indregnet som skyldige beløb. KU har underskrevet de nye lejekontrakter med BYGST medio december 2023. Der er dog fortsat uenighed mellem KU og BYGST om enkelte af de nye lejekontrakter, hvorfor KU fortsat har to verserende voldgiftssager med BYGST om henholdsvis Mærsk Tårnet (MT) og Niels Bohr-bygningen (NBB).

KU anlagde i 2018 interne statslige voldgiftssager mod BYGST. Formålet var at få en juridisk vurdering af KU's lejevilkår og en ansvarsplacering i en række problematiske byggesager, hvor der har været væsentlige forsinkelser og fordyrelser. I sagen vedrørende MT er der gennemført syn og skøn, og der skal efterfølgende tages stilling til, hvorvidt sagen skal afvente afgørelsen af en verserende voldgiftssag mellem BYGST og totalrådgiver. Vi er blevet oplyst, at sagen tidligst forventes afgjort i 2027.

KU overtog hele NBB 1. juli 2023, og ved starten af 2024 har KU overtaget driften af bygningen. De første forskere og studerende er flyttet ind i løbet af 2024 og bygningen er taget i brug. Der er indgået aftale om, at huslejen for NBB er nedsat, indtil den interne statslige voldgift herom er afsluttet. Når voldgiftssagen er afsluttet, forventer KU, at der foretages en regulering af huslejen med tilbagevirkende effekt. Pr. 31. december 2024 forventer KU, at denne regulering maksimalt vil udgøre 302,2 mio.kr. Reguleringen vil ikke påvirke resultatet og egenkapitalen, men likviditeten vil blive nedbragt med tilsvarende beløb, jf. næste side.

Bygningsdrift og voldgiftssager – 2 (side 863)

Det er vores vurdering, at administrationen af bygningsområdet er betryggende og med stor fokus på kontrol af aftaler med BYGST

Huslejeopkrævning fra BYGST

KU har før 2023 ibrugtaget MT og har medio 2023 overtaget NBB, som er taget i brug i 2024. KU har tidligere indregnet forskellen mellem opkrævet husleje og den husleje, der svarer til den indgåede aftale, som en skyldig omkostning, dvs. ikke betalt, men opkrævet huslejeandel. Herefter benævnt hensættelse.

Der er indgået en aftale mellem KU og BYGST om, at huslejen for NBB er nedsat, indtil den interne statslige voldgift herom er afsluttet. Når voldgiftssagen er afsluttet, skal der foretages en regulering af huslejen med tilbagevirkende kraft. KU bliver faktureret husleje af BYGST på NBB med udgangspunkt i en anlægssum på 1.700 mio.kr. I risikoanalysen fra Vejdirektoratet d. 28. august 2023 er den forventede anlægssum 5.200 mio.kr. Der hensættes til husleje på NBB med udgangspunkt i anlægssummen fra Vejdirektoratet på 5.200 mio.kr., hvilket belaster KU's økonomi med ca. 12,5 mio.kr. pr. måned, hvorfor hensættelsen forventes at stige fra 302,2 mio.kr. til 452,2 mio.kr. ved udgangen af 2025. Forholdet er en væsentlig usikkerhedsfaktor for KU's fremtidige økonomi og likviditet.

Udviklingerne i hensættelserne fra 2023 til 2024 fremgår af tabellen nedenfor.

Bygning	2024	2023
Niels Bohr Instituttet (NBB)	302,2	160,1
Copenhagen Plant Science Center (CPSC)	-	2,8
Mærsk Tårnet (MT)	36,0	32,4
Hensat i alt	338,1	195,3

Afregningen af den ikke betalte husleje er ikke indregnet i likviditetsbudgettet for 2025.

Udvikling i lønomkostninger (side 864)

Vi har indhentet udvalgte nøgletal fra udkast til årsrapporten for 2024

Nedenfor har vi indhentet nøgletal fra årsrapporten og budgettet for 2024, hvoraf den finansielle trend på lønninger fremgår.

	2024 (budget)	2024 (realiseret)	2023
Omsætning (mio. kr.)	10.821	11.040	10.413
Overskudsgrad	-6%	-2%	0%
Løn i pct. af indtægter	60%	63%	60%
Lønudvikling fra 2023 – 2024	4%	10%	6%
Årsværk (VIP)	-	5.751	5.541
Årsværk (D-VIP)	-	421	426
Årsværk (TAP)	-	4.523	4.421
Løn pr. årsværk	-	646	601
Omk. (ex. løn) i pct. af indtægter	46%	41%	42%

Vi bemærker, at lønudviklingen fra 2023 til 2024 er en stigning med 10% mod budgetteret stigning på 4%. Stigningen slår også igennem på nøgletallet løn i procent af indtægter, der er 3 procentpoint højere end 2023 og budgettet for 2024.

Udviklingen i lønomkostninger skyldes dels, at KU har øget aktivitet på tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed og dels den generelle lønudvikling, hvor overenskomstforliget 2024 resulterede i generelle procentuelle lønstigninger på 5,89%, hvilket var højere end den budgetterede lønstigning på 4,87 %.

Opfølgning på bemærkninger fra tidligere revisionsprotokollater – 1 (side 878-881)

Vi har her opsummeret status på revisionsbemærkninger fra tidligere års revisionsprotokollater

Bemærkning	Regnskabsår	Status
Revisorerklæringer vedrørende eksternt finansierede projekter - (12. april 2023, punkt 6) Vi har i regnskabsåret 2024 afgivet 61 (48 i 2023) særskilte erklæringer vedrørende projekter for EU samt andre eksterne bevillingsgivere om anvendte projektmidler, hvoraf 32 erklæringer har givet anledning til en eller flere bemærkninger, svarende til 52% (46% i 2023). På de 32 projekter er der i alt 52 exceptions eller revisionsbemærkninger. 1 af de 52 revisionsbemærkninger relaterer sig til forhold vedr. regnskabsåret 2024. Erklæringer afgives ved projektafslutning og dækker sædvanligvis flere regnskabsperioder/år. Ofte relaterer revisionsbemærkninger til et eller flere tidligere finansår, hvorfor KU's tiltag om nedbringelse af antallet af revisionsbemærkninger først vil kunne ses med en vis tidsmæssig forsinkelse. Vi henleder også opmærksomheden på, at for så vidt angår revision af EU-projekter, skal revisor afrapportere om alle forhold og afvigelser uanset væsentligheden af disse, hvorfor en stor del af observationerne ikke har en høj beløbsmæssig væsentlighed. For 27 ud af de 32 projekter med bemærkninger er fejlene blandt andet relateret til brugen af time sheets. Fejlene vedrører primært formalia i form af manglende overholdelse af frister for rettidigt udfyldte og godkendte time sheets mv. Det er fortsat vores vurdering, at KU med fordel kan styrke processerne omkring den formelle administrative projektstyring, og anbefaler, at området tages med i overvejelserne om fremtidig organisering. Vi anbefaler desuden, at KU øger fokus på at gennemgå de administrative krav og indgår dialog med bevillingsgiver på et tidligere tidspunkt for at opnå en evt. dispensation fra krav, der ikke kan indpasses i KU's administrative processer. Eksempelvis stiller nogle fonde krav om anvendelse af afvigende timenormer, redegørelse for afvigelse i forhold til fastsatte standardsatser, opgørelse af lønomkostninger uden dækning for ferie og sygdom, samt særlige krav til godkendelse af indregnede omkostninger mv. KU er i gang med implementering af administrationsreform, som implementeres i løbet af 2025. Administrationsreformen forventes at styrke og ensarte den fælles service på KU, som også omfatter projektområdet. Herudover har KU siden december 2022 iværksat arbejde relateret til udbedringen af revisionsbemærkninger på eksternt finansierede projekter. Der arbejdes videre efter implementering af administrationsreformen. Punktet holdes på baggrund af ovenstående åbent.	2019 og tidligere	Åben

Opfølgning på bemærkninger fra tidligere revisionsprotokollater – 2 (side 878-881)

Vi har her opsummeret status på revisionsbemærkninger fra tidligere års revisionsprotokollater

Bemærkning	Regnskabsår	Status
Aktivtets- og ressourcestyring (eksternt finansierede projekter) - (12. april 2023, punkt 4.5) Vi har i forbindelse med vores revision for 2024 forespurgt KU om konkrete tiltag for at imødegå vores observationer relateret til håndtering af eksternt finansierede projekter. KU er meget opmærksom på de udfordringer, som vi har afdækket i forbindelse med revisionen. Det er derfor i det daglige arbejde løbende et fokusområde med henblik på at sikre fortsat øget overholdelse af retningslinjer samt øget vidensniveau om de gældende regelsæt og værktøjer – både fællesadministrativt og på fakultets- og institutniveau. Organiseringen af projektområdet er en del af arbejdet i den reform af universitetets administration, der pågår i 2025. Det er derfor KU's vurdering, at denne organisering bør være udført, før der kan designes nye processer og vurderes implementering af nye større interne kontroller og/eller kontrolenheder. Vi vil konkludere på området i forbindelse med den løbende revision for 2025.	2022	Åben
Indkøbspolitik – (12. april 2023, punkt 4.4) Vi har i forbindelse med revisionen for 2024 konstateret, at der ikke foreligger en opdateret og godkendt indkøbspolitik. KU har oplyst, at indkøbspolitikken udarbejdes i forlængelse af administrationsreformen. Vi følger op på forholdet i forbindelse med revisionen for 2025.	2022	Åben
Regnskabsinstruks (4. april 2024, punkt: 7.11) I henhold til afsnit 3 i regnskabsinstruksen skal denne opdateres årligt, hvilket KU har efterlevet i 2024. Hertil har KU proces for, at regnskabsinstruksen fremadrettet opdateres årligt. Denne del af observationen er lukket. På baggrund af vores gennemgang af den gældende regnskabsinstruks for 2024 er det vores anbefaling, at KU fortsat har fokus på implementering og efterlevelse af de nye afsnit i regnskabsinstruksen. Eksempelvis er det konstateret, at afsnit 3.1 Det interne kontrolsystem og 3.2 Vedligeholdelse af det interne kontrolmiljø omtaler generelle aktiviteter som risikovurdering, proces omkring tilrettelæggelse af kontrolaktiviteter og opfølgning på kortlagte risici, der fortsat ikke fuldt ud gennemføres som beskrevet. Ledelsen har oplyst, at årsagen til manglende efterlevelse af regnskabsinstruksen til fulde skyldes, at Fællesadministrationen (FA) oplever ressourcemangel til at udføre dele af de tildelte opgaver, særligt som følge af ressourcetrækket i forbindelse med administrationsreformen. Det bliver tilsynsenhedens opgave at overvåge at regnskabsinstruksen efterleves. Vi følger op på forholdet i forbindelse med revisionen for 2025.	2024	Åben

Opfølgning på bemærkninger fra tidligere revisionsprotokollater – 3 (side 878-881)

Vi har her opsummeret status på revisionsbemærkninger fra tidligere års revisionsprotokollater

Bemærkning	Regnskabsår	Status
Feriepengeforpligtelse – (12. april 2023, punkt 3) KU anvender nu rapporter fra personalesystemet KUPA med realiserede tal til at beregne og opgøre skyldige feriedage. Vi har vurderet underliggende data, der anvendes til beregningen af feriepengeforpligtelsen, og det er vores vurdering, at forpligtelsen er beregnet på korrekt grundlag og efter korrekt metode. KU har opgjort skyldige feriedage til 16,25 restferiedage pr. 31. december 2024 (15,41 restferiedage i 2023). Punktet lukkes på baggrund af ovenstående.	2022	Lukket
Formålsregistrering (4. april 2024, punkt: 5.3) Vi har i forbindelse med revisionen for 2024 stikprøvevis testet inputs til fordelingsmodellen samt vurderet KU's opdaterede forretningsgange på området. Vi har ikke fundet forhold, som taler for, at formålsfordelingen er fejlbehæftet. Vi har i den forbindelse ikke konstateret mangler i KU's tilrettelagte forretningsgange, processer og kontroller på området. I forbindelse med administrationsreformens etablering i marts 2025 forventes organisationsændringerne at have betydelige ændringer i KU's registreringsramme og fordelingsnøgler. Dette kan øge risikoen for fejlagtig fordeling for det formålsfordelte regnskab for 2025. Vi anbefaler øget fokus og kontrolaktiviteter i løbet af 2025 for at mitigere risikoen for fejl. Punktet lukkes på baggrund af ovenstående, men vi vil have øget fokus på området som følge af de omtalte risici.	2024	Lukket

Om Deloitte

Deloitte er leverandør af brancheførende revisions- og erklæringsopgaver, skattemæssige og juridiske ydelser, konsulentytelser, finansiel rådgivning og ydelser inden for risikostyring til næsten 90% af virksomhederne på Fortune Global 500®-listen og tusindvis af private virksomheder. Vores medarbejdere leverer målbare og varige resultater, der medvirker til at styrke offentlighedens tillid til kapitalmarkederne, gøre det muligt for kunder at udvikle sig og trives samt vise vejen til en stærkere økonomi, et mere lige samfund og en bæredygtig verden. Deloitte blev grundlagt for mere end 175 år siden og findes i dag i over 150 lande og territorier. Læs mere på www.deloitte.com om, hvordan Deloittes mere end 450.000 medarbejdere gør en forskel.

Deloitte Touche Tohmatsu Limited

Deloitte er en betegnelse for et eller flere af Deloitte Touche Tohmatsu Limiteds (DTTL) medlemsfirmaer, dets netværk af medlemsfirmaer og disses tilknyttede virksomheder (samlet betegnet "Deloitte-organisationen"). DTTL (der også omtales som "Deloitte Global") og ethvert af dets medlemsfirmaer og tilknyttede virksomheder er selvstændige og uafhængige juridiske enheder, som ikke kan forpligte hinanden over for tredjemand. DTTL og de enkelte DTTL-medlemsfirmaer og tilknyttede virksomheder er kun ansvarlige for egne handlinger og undladelser. DTTL leverer ikke ydelser til kunder. Vi henviser til www.deloitte.com/about for nærmere oplysninger.

© 2025 Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab. Medlem af Deloitte Touche Tohmatsu Limited.